YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
14 päivänä heinäkuuta 1988 *

Asiassa 188/85,

Fédération de l'industrie de l'huilerie de la CEE (Fediol), rue de la Loi 74, Bryssel, edustajinaan sen puheenjohtaja M. Billing ja asianajajat D. Ehle, U. C. Feldmann, V. Schiller ja H. Nehm, Mehlemer Straße 13, 5000 Köln 51, prosessiosoite Luxemburgissa c/o asianajaja E. Arendt, 4 avenue Marie-Thérèse,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellinen neuvonantaja P.Gilsdorf, jota avustaa asianajaja H. J. Rabe, asianajotoimisto Schön & Pflüger, Hampuri/Bryssel, prosessiosoite Luxemburgissa c/o komission oikeudellisen yksikön virkamies Georges Kremlis, bâtiment Jean Monnet, Kirchberg,

vastaajana,

jota tukee

Associação brasileira das industrias de oleos vegetais (Abiove), edustajinaan asianajajat I. Van Bael ja J. F. Bellis, avenue Louise 222, 1050 Bryssel, prosessiosoite Luxemburgissa c/o asianajajat Elvinger & Hoss, 15 côte d'Eich,

väliintulijana,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

jossa yhteisöjen tuomioistuinta vaaditaan kumoamaan Brasiliasta peräisin olevia soijakakkuja koskevan tuen vastaisen menettelyn lopettamisesta 16 päivänä huhtikuuta 1985 tehty komission päätös 85/233/ETY (EYVL L 106, s. 19),

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja G. Bosco, joka hoitaa presidentin tehtäviä, jaostojen puheenjohtajat O. Due, J. C. Moitinho de Almeida ja G. C. Rodríguez Iglesias sekä tuomarit T. Koopmans, U. Everling, K. Bahlmann, Y. Galmot, C. Kakouris, R. Joliet ja F. Schockweiler,

julkisasiamies: G. F. Mancini,
kirjaaja: hallintovirkamies D. Louterman,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen ja 13.10.1987 pidetyn suullisen käsittelyn,

kuultuaan 15.3.1988 pidetyssä istunnossa esitetyn julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Fédération de l'industrie de l'huilerie de la CEE (ETY:n öljynpuristamoteollisuuden liitto) (jäljempänä Fediol) on yhteisöjen tuomioistuimeen 18.6.1985 jättämällään kanteella vaatinut ETY:n perustamissopimuksen 173 artiklan toisen kohdan nojalla yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan 16.4.1985 tehdyn komission päätöksen 85/233/ETY, jolla komissio lopetti vientituen vastaisen menettelyn, joka oli aloitettu kantajan valituksen johdosta ja joka koski Brasiliasta peräisin olevien soijakakkujen tuontia 1.1.1983 ja 31.12.1983 välisenä aikana (EYVL L 106, s. 19).

2 Fediolin valitus, joka tehtiin suojautumisesta Euroopan talousyhteisön ulkopuolisista maista peräisin olevaa polkuhintaan tapahtuvaa tai tuettua tuontia vastaan 23 päivänä heinäkuuta 1984 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2176/84 5 artiklan mukaisesti (EYVL L 201, s. 1) 6.1.1984 päivätyllä kirjeellä, koski seuraavia käytäntöjä: a) soijapapujen tuonnin etuusrahoitusta, b) viennin etuusrahoitusta viennin kehitystä koskevalla tukiohjelmalla, c) soijatuotteiden viennin eriytettyä maksua, d) soijapapujen viennin esteitä, e) soijapapujen varastoinnin etuusrahoitusta, f) soijaöljyn viennin etuusrahoitusta, g) soijaöljyn viennistä saatujen tulojen vapauttamista tuloveroista, h) soijakakkujen viennin etuusrahoitusta ja i) ulkomaiden markkinoiden termiinikaupoille myönnettäviä veroetuuksia.

3 Komissio totesi edellä mainitussa 16.4.1985 tehdyssä päätöksessä, että kahta ensimmäistä edellä mainituista käytännöistä ei ollut toteutettu tutkimusajanjakson aikana. Lisäksi se katsoi, että edellä c, d, e, f ja g kohdassa mainituissa käytännöissä ei ollut kysymys soijakakkuja koskevasta tuesta. Sen sijaan se katsoi edellä h ja i kohdassa lueteltujen käytäntöjen olevan tukia mutta arvioi tasoitustullien käyttöön ottamisen olevan perusteetonta yhteisön etujen kannalta.

4 Kanteessa kyseenalaistetaan 16.4.1985 tehdyn päätöksen se osa, joka koskee komission kieltäytymistä luokittelemasta edellä c, d, e, f, ja g kohdassa mainittuja käytäntöjä tuiksi sekä se osa, jossa komissio katsoo, että edellä h ja i kohdassa mainitut käytännöt eivät tuen luonteestaan huolimatta antaneet aihetta tasoitustullien käyttöön ottamiselle.

5 Tosiseikkoja, menettelyä sekä asianosaisten perusteluja ja väitteitä koskevat tarkemmat tiedot ilmenevät suullista käsittelyä varten laaditusta kertomuksesta. Asiakirja-aineiston näitä osia käsitellään jäljempänä vain, mikäli se on tarpeen yhteisöjen tuomioistuimen perustelujen selvittämiseksi.

Yhteisön tuomioistuimen suorittaman valvonnan ulottuvuus

6 Ottaen huomioon komission ja väliintulijan huomautukset päätökseen kohdistuvan tuomioistuinvalvonnan mahdollisista rajoituksista on todettava, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee (katso erityisesti asia 191/82, Fediol v. komissio, tuomio 4.10.1983, Kok. 1983, s. 2913), että vaikka komissiolle on käsiteltävänä olevassa asiassa annettu harkintavaltaa, yhteisöjen tuomioistuimen on tutkittava, onko komissio noudattanut valituk-

sen tekijöille asiaa koskevissa yhteisön säännöksissä ja määräyksissä myönnettyjä menettelyllisiä takeita, onko komissio tehnyt ilmeisiä virheitä tosiseikkoja arvioidessaan tai jättänyt ottamatta huomioon sellaisia olennaisia seikkoja, joiden perusteella tukivaikutusta olisi pidettävä todennäköisenä, tai sisällyttänyt perusteluihinsa toteamuksia, jotka merkitsevät harkintavallan väärinkäyttöä.

7 Kantajan väitteitä, joiden mukaan komissio on jättänyt ottamatta huomioon sellaisia olennaisia seikkoja, joiden vuoksi asetuksessa (ETY) N:o 2176/84 tarkoitetun tuen olemassaolo sekä yhteisön edut tasoitustullin käyttöön ottamisessa vaikuttaisivat todennäköisiltä, on tarkasteltava tässä asiayhteydessä.

Soijatuotteiden vientiä koskevat eriytetyt maksut

8 Komissio esittää kanteen kohteena olevan päätöksen 12 kohdassa, että Fediolin mukaan soijatuotteiden viennissä sovellettava tavaroiden vaihdantaa koskeva maksu oli 13 prosenttia papujen, 11,1 prosenttia soijakakkujen ja 8 prosenttia öljyn osalta. Komission mukaan tästä eriytetystä maksujärjestelmästä on seurauksena, että soijapapujen vientiä rajoitetaan ja että Brasilian tuottajille taataan halpahintaisen raaka-aineen saanti. Omakustannushinnassa mitattuna tämä etu hyödyttää yhteisöön suuntautuvaa soijakakkujen vientiä, minkä lisäksi saadaan hyötyä siitä, että soijakakkuihin kohdistuva maksu on pienempi kuin soijapapuihin kohdistuva maksu. Kanteen kohteena olevassa päätöksessä todetaan Fediolin väitteen olevan asiallisesti oikein.

9 Kanteen kohteena olevan päätöksen perusteluissa todetaan tältä osin kuitenkin, että "kansainvälisessä kaupassa tuen ominaispiirteenä on – – julkisten viranomaisten valtion varoista maksama maksu – – ", joka "on tuen olemassaolon tarpeellinen edellytys" ja että "maksun käsitteeseen sisältyy se, että julkiset viranomaiset lakkaavat vaatimasta veroja tai muita kannettavia maksuja". Tässä tapauksessa tällaista maksua ei kuitenkaan ollut, eivätkä Brasilian viranomaiset olleet lopettaneet veronluonteisten maksujen kantamista.

10 Komissio on yhteisöjen tuomioistuimessa vireillä olevan menettelyn aikana selittänyt, että kyseessä oleva vero ei ollut vientimaksu vaan Brasilian liikevaihtovero (ICM), jota kannetaan periaatteessa kaikissa Brasilian alueella tapahtuvissa tuotteiden kaupan pitämisen tai jalostuksen vaiheissa. ICM:ää ei

pääsääntöisesti kanneta jalostettujen tuotteiden viennissä, minkä vuoksi ICM, joka on kannettu näiden vietyjen tuotteiden sisältämistä raaka-aineista, olisi pitänyt ottaa huomioon. Vuonna 1977 Brasilia on kuitenkin - poikkeuksena pääsääntöön ja komission toimenpiteiden jälkeen - myöntynyt kantamaan ICM:ää jalostettujen tuotteiden viennissä siten, että soijakakkujen vero oli 11 prosenttia ja soijaöljyn vero 8 prosenttia. Komission mukaan ICM-järjestelmässä on kysymys ulottuvuudeltaan yleisestä verotuksesta, jota sovelletaan eriytetysti soijatuotteisiin. Tästä eriytetystä verotuksesta ei seuraa sellaista soijapapuja koskevaa etua, jota voitaisiin pitää asetuksessa (ETY) N:o 2176/84 tarkoitettuna tukena, sillä kyseistä etua ei makseta julkisista varoista.

11 Kantajan mielestä asetuksen (ETY) N:o 2176/84 3 artiklassa tarkoitettu käsite tuki ei välttämättä edellytä sen maksamista julkisista varoista vaan käsite on ymmärrettävä laajemmin siten, että toimintaa on tuettu silloin, kun toteutetuista toimenpiteistä kokonaisuudessaan seuraa etua toimenpiteiden kohteina oleville.

12 Asetuksen (ETY) N:o 2176/84 3 artiklassa tarkoitettua käsitettä tuki ei ole täsmällisesti määritelty kyseisessä asetuksessa eikä muissa yhteisön säädöksissä. Kyseisen asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa mainittu vientitukia koskeva "esimerkkiluettelo" on kuitenkin asetuksen liitteenä. Tämän luettelon viimeisessä alakohdassa luokitellaan tullitariffeja ja kauppaa koskevan GATT-sopimuksen (jäljempänä GATT-sopimus) 16 artiklassa tarkoitetuksi vientitueksi "kaikki muut julkisista varoista maksettavat maksut". Sekä tämän yleissäännöksen että muiden luettelossa mainittujen esimerkkien sanamuodosta ilmenee, että yhteisön lainsäätäjä on tarkoittanut vientituella tukea, josta välttämättä aiheutuu julkiseen tahoon välittömästi tai välillisesti kohdistuva taloudellinen rasitus. Lisäksi asetuksen 3 artiklan 3 kohdasta, jossa nimenomaisesti suljetaan pois vientituen käsitteestä tuotteiden vapauttaminen tietyistä maksuista ja veroista viennin yhteydessä, ilmenee, että taloudellisella rasituksella ei tarkoiteta ainoastaan sellaista tapausta, jossa valtio on varojen maksajana, vaan myös tapausta, jossa valtio luopuu verosaatavistaan ja poikkeaa siten yleisesti sovellettavasta verotussäännöstä.

13 Tällä tavoin ymmärretty tuen käsite ei ole ristiriidassa niiden yhteisön velvoitteiden kanssa, jotka aiheutuvat kansainvälisestä oikeudesta ja erityisesti GATT-sopimuksesta ja sen yhteydessä tehdyistä sopimuksista. On myös huomautettava, että GATT-sopimuksessa ja GATT-sopimuksen 6, 16 ja 23 artiklan tulkinnasta ja soveltamisesta tehdyssä sopimuksessa ei ole nimenomaista tuen määritelmää ja että edellä mainittu luettelo on sananmukainen toisinto jälkimmäisen sopimuksen liitteenä olevasta "esimerkkiluettelosta".

14 Edeltävästä seuraa, että komissio ei ole toiminut virheellisesti tai mielivaltaisesti päätellessään, että asetuksen (ETY) N:o 2176/84 3 artiklassa tarkoitettuun tuen käsitteeseen sisältyy taloudellisen edun myöntäminen siten, että julkisiin varoihin kohdistuu rasitus.

Soijapapujen viennin esteet

15 Kanteen kohteena olevan päätöksen 13 kohdassa mainitaan, että papujen viennin mahdollisesta rajoittamisesta ei ole seurauksena soijakakkujen viennin tukeminen sen vuoksi, että julkisiin varoihin ei kohdisteta rasitusta.

16 Kantaja väittää, että soijapapujen vienti on Brasiliassa kiintiöityä ja tämän vuoksi rajoitettua. Kyseisen käytännön vaikutukset ovat siten samankaltaiset ja samansuuntaiset kuin eriytettyjen maksujen soveltamisen vaikutukset.

17 Tältä osin riittää, kun todetaan, että esittäessään tämän perusteen kantaja on asettanut lähtökohdaksi sen, että vientituen olemassaolo on mahdollinen myös ilman julkisiin varoihin kohdistuvaa rasitusta. Koska kyseinen väite on hylätty, myös tämä peruste on hylättävä.

Soijapapujen varastoinnin etuusrahoitus

18 Kanteen kohteena olevan päätöksen 7 kohdassa todetaan, että rahoittaakseen 27 eri perusmaataloustuotteen valmistamisen ja erityisesti niiden varastoinnin Brasilian hallitus soveltaa lainaohjelmaa, jossa lainoja myönnetään 45 prosentin korolla, joka on etuuskorko, koska se on alhaisempi kuin rahan hinta Brasilian valtiolle ja alhaisempi kuin markkinakorot. Koska tällä käytännöllä ei suoraan tueta vientiä, kanteen kohteena olevassa päätöksessä tutkitaan, muodostaako käytäntö valtion sisäisen tuen.

19 Kanteen kohteena olevassa päätöksessä katsotaan, että valtion sisäisen tuen olemassaolo edellyttää, että valtion toimenpide, josta tuki aiheutuu, ei ole luonteeltaan yleinen vaan sellainen, että sillä pyritään myöntämään etua ainoastaan tietyille yrityksille ja siten vääristämään kilpailua. Tässä tapauksessa halpakorkoisten lainojen ohjelma ei hyödyttänyt erityisesti soija-alaa, vaan ohjelma kattoi 27 perusmaataloustuotetta. Vaikka tietyt perusmaataloustuotteet eivät kuulukaan ohjelmaan, sitä sovelletaan kuitenkin yleisesti sen

vuoksi, että kaikki perusmaataloustuotteet, joiden tapauksessa varastointituki voisi olla tarpeen tai jotka voisivat olla tuen kohteena, voivat hyötyä ohjelmasta.

20 Kantajan vastaus tähän kanteen kohteena olevassa päätöksessä olleeseen perusteluun on, että kyseinen käytäntö on luonteeltaan erityinen sen vuoksi, että se hyödyttää oleellisesti maataloustuotteiden jalostajia erityisesti soijaalalla. Kieltäytyessään katsomasta käytäntöä valtionsisäiseksi tueksi komissio on kantajan mukaan rikkonut asetuksen (ETY) N:o 2176/84 3 ja 7 artiklaa. Lisäksi komissio on jättänyt tutkimatta ja ottamatta huomioon olennaisia tekijöitä ja tehnyt ilmeisiä virheitä tosiseikkoja arvioidessaan.

21 Komissio väittää nimenomaisesti, että kyseinen käytäntö ei koske vain tiettyä toimialaa, koska sitä sovelletaan kaikkiin 27:ään pääasialliseen perusmaataloustuotteeseen mitenkään antamatta erityistä hyötyä soijapavuille, jotka muodostavat 31,9 prosenttia perusmaataloustuotannosta ja joihin suunnataan 31,7 prosenttia rahoituksesta.

22 Komission väite on hyväksyttävä sen vuoksi, että kantaja ei ole osoittanut, että Brasilian valtion myöntämällä etuusrahoituksella pyrittäisiin suosimaan erityisesti tiettyä maatalouden tai maatalouden elintarviketeollisuuden alaa. Asiakirja-aineistosta ilmenee, että rahoituksessa on kysymys yleisestä toimenpiteestä, jota sovelletaan 27:ään perusmaataloustuotteeseen.

23 Tämä peruste on siis hylättävä.

Soijaöljyn etuusrahoitus ja soijaöljyn viennistä saatujen tulojen vapauttaminen tuloverosta

24 Kanteen kohteena olevan päätöksen 10 kohdassa todetaan, että Brasilian vientiyritykset ovat vuonna 1983 saaneet rahoitusta tiettyjen tuotteiden, muun muassa soijaöljyn, vientiin 40–60 prosentin korolla. Kysymys on etuusrahoituksesta, sillä korko on alhaisempi kuin rahan hinta valtiolle ja markkinakorot. Kyseinen etuus poistettiin kuitenkin 2.1.1984.

25 Kanteen kohteena olevan päätöksen mukaan etuusrahoitusta ei voitaisi pitää soijakakkuja koskevana tukena sen vuoksi, että rahoituksella pyritään edistämään soijaöljyn vientiä ja että rahoitusta annetaan tosiasiallisesti vietyjen öljymäärien mukaan. Edelleen, tämän edun mahdollista vaikutusta soijakak-

kujen vientiin ei ole pystytty vahvistamaan tutkimuksessa, ja kysymyksessä onkin välillinen vaikutus, jota on mahdoton todistaa.

26 Kanteen kohteena olevan päätöksen 11 kohdassa todetaan, että Fediolin väitteet, joiden mukaan soijaöljyn viennistä saadut tulot on vapautettu tuloverosta, ovat perusteltuja. Se huomauttaa, että Brasilian hallitus on vahvistanut kyseisen käytännön olemassaolon. Käytännössä ei kuitenkaan ole kysymys soijakakkujen vaan soijaöljyn viennin tukemisesta.

27 Kantaja esittää, että komissio on rikkonut asetuksen (ETY) N:o 2176/84 3 ja 7 artiklaa jättäessään tutkimatta, mitä täsmällisiä seurauksia soijaöljyn tukemisella ja vapauttamisella veroista on soijakakkujen kannalta. Kantaja väittää erityisesti, että Brasilian viejien on mahdollista siirtää öljyä koskevasta tuesta ja verovapautuksesta saatu hyöty yhdistettyihin tuotteisiin kuten soijakakkuihin (joista 80 prosenttia viedään ulkomaille, kun taas öljyn vientiaste on 40 prosenttia), joita tuetaan näin ollen välillisesti.

28 Tältä osin on riittävää todeta, että se, että elinkeinonharjoittaja saa toimintansa osalta etua käyttämällä hyväkseen muun muassa soijaöljyn viennille myönnettyä etuusrahoitusta ja verovapautusta, ei tarkoita sitä, että näitä etuja saataisiin erityisesti soijakakkujen viennin osalta. Peruste on siis hylättävä.

Kaksi tueksi todettua käytäntöä

29 Komissio on kanteen kohteena olevan päätöksen 5 ja 6 kohdassa vahvistanut kahden tuen olemassaolon ja niiden toteutumisen: a) myöntämällä soijakakkujen viennille etuusrahoitusta antamalla lainaa 40 prosentin korolla (60 prosentin korolla 10.6.1983 lähtien), vaikka rahan hinta valtiolle oli 156,6 prosenttia ja b) myöntämällä veroetuuksia soijakakkujen viejien toteuttamille ulkomaiden markkinoiden termiinikaupoille (hedging-operaatioille). Komissio on arvioinut ensin mainitun vientituen määräksi 7,66 prosenttia ja toiseksi mainitun vientituen määräksi 0,09 prosenttia soijakakkujen viennin fob-arvosta (yhteensä 7,75 prosenttia).

30 Komissio on myös päätöksessään todennut, että Euroopan öljynpuristamoteollisuus on kärsinyt huomattavaa vahinkoa edellä tarkoitetuista vientituista aiheutuneista Brasilian soijakakkujen alhaisista hinnoista.

31 Komissio on kuitenkin katsonut, että yhteisön edut eivät vaatineet tasoitustullien käyttöön ottamista sen vuoksi, että ensin mainittu etuus, joka kattoi lähes täydellisesti tuen määrän ja siitä Euroopan tuotannolle aiheutuneen vahingon, oli lakkautettu soijakakkujen osalta 14.9.1983.

32 Kantaja esittää seuraavat kaksi perustetta kanteen kohteena olevan päätöksen kyseistä osaa vastaan.

33 Kantaja väittää ensinnäkin, että komissiolla ei ole toimivaltaa lopettaa menettelyä ehdottamatta vientitukien vastaisia toimenpiteitä "yhteisön etujen" perusteella. Asetuksen (ETY) N:o 2176/84 12 artiklan mukaisesti ainoastaan neuvosto voi vientituen ja siitä aiheutuvan vahingon lopullisen toteamisen jälkeen tarkastella ja arvioida yhteisön etuja lopullisten tasoitustullien käyttöön ottamista varten. Myös komissio voi kantajan mukaan tarkastella "yhteisön etuja", mutta ainoastaan asetuksen (ETY) N:o 2176/84 11 artiklan mukaisten väliaikaisten tullien käyttöön ottamista, ei menettelyn lopettamista varten.

34 Toisessa perustelussaan kantaja esittää, että komissio, joka itse oli myöntänyt tasoitustullien käyttöön ottamisen tarpeellisuuden ja ehdottanut neuvostolle 4.1.1985 7,27 prosentin tasoitustullin lykättyä käyttöön ottamista, ei voinut enää peruuttaa ehdotustaan ja estää neuvostoa tekemästä päätöstä asiasta.

35 Komission toimivallan osalta on todettava, että asetuksen (ETY) N:o 2176/84 9 artiklan 1 kohdassa säädetään menettelyn lopettamisesta, "jos kuulemisen jälkeen suojatoimenpiteet osoittautuvat tarpeettomiksi ja jos tätä ei vastusteta neuvoa antavassa komiteassa". Säännöksessä ei velvoiteta komissiota lopettamaan menettelyä ainoastaan silloin, kun tuen tai vahingon olemassaoloa ei ole todettu, vaan kaikissa tapauksissa, joissa suojatoimenpiteet osoittautuvat tarpeettomiksi, eli myös silloin, kun yhteisön etujen arvioimisesta ilmenee suojatoimenpiteiden käyttöön ottamisen olevan aiheetonta.

36 Tätä 9 artiklan 1 kohdan tulkintaa ei voi kyseenalaistaa se, että 12 artiklan mukaisesti neuvoston tehtävänä on komission ehdotuksesta päättää suojatoimenpiteiden aiheellisuudesta, sillä kyseisen säännöksen ainoana tarkoituksena on antaa yksinomaan neuvostolle toimivalta tehdä lopullinen ratkaisu suojatoimenpiteiden käyttöön ottamisesta ainoastaan siinä tapauksessa, että komissio on tällaisten toimenpiteiden käyttöön ottamisen tarpeelliseksi katsottuaan tehnyt neuvostolle asiaa koskevan ehdotuksen.

37 Niin kauan kuin neuvosto ei ole tehnyt ratkaisua, komissiolla on vapaus peruuttaa ehdotuksensa tai tehdä siihen muutoksia, jos se yhteisön etuja koskevan uuden arvioinnin johdosta katsoo suojatoimenpiteiden käyttöön ottamisen olevan turhaa.

38 Kolmannessa perusteessa kantaja esittää, että asetuksen (ETY) N:o 2176/84 7 artiklan 1 kohdan c alakohdan ja 12 artiklan 1 kohdan perusteella vientituen ja yhteisön tuotannon kärsimän vahingon toteaminen on merkitykseltään niin ratkaiseva, eikä vientituen myöhempi lakkauttaminen tee sitä merkityksettömäksi. Päätöksentekokriteerinä oleva yhteisön etujen käsite ei voi olla sisällöltään niin laaja, että se mahdollistaisi todellisen vahingon, vientituen säilyttämisen ja vientituen lakkauttamisen jälkeisen tuen uusimisen todennäköisyyden huomioimatta jättämisen.

39 Kantaja katsoo, että tässä tapauksessa tutkimuksen aikana selvinneistä seikoista ilmenee asetuksen (ETY) N:o 2176/84 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu suojatoimenpiteiden tarpeellisuus ja että muunlainen päätös olisi harkintavallan väärinkäyttöä sen vuoksi, että Brasilian hallituksen käytäntönä on myöntää kumuloituja ja peiteltyjä vientitukia, jotka se sittemmin lakkauttaa vain ottaakseen ne uudestaan käyttöön jossakin muussa muodossa.

40 Tältä osin on todettava, että vaikka komissio on velvollinen objektiivisesti toteamaan seikat, jotka koskevat tukikäytäntöjen olemassaoloa ja tuesta yhteisön yrityksille mahdollisesti aiheutuvaa vahinkoa, sillä on asetuksen (ETY) N:o 2176/84 9 artiklan 1 kohdan mukaisesti laaja harkintavalta arvioida yhteisön etuja ja päättää menettelyn lopettamisen aiheellisuudesta (katso edellä mainitussa asiassa Fediol v. komissio 4.10.1983 annettu tuomio).

41 Tässä tapauksessa komissio on katsonut, että yhteisön edut eivät perustelleet suojatoimenpiteiden käyttöön ottamista sen vuoksi, että Brasilian hallitus oli viiteajanjakson aikana lakkauttanut etuusrahoituksen, joka kattoi Euroopan tuotannolle vahinkoa aiheuttaneen vientituen määrän lähes kokonaisuudessaan. Tämä arviointi ei ylitä komissiolle asetuksen (ETY) N:o 2176/84 9 artiklan 1 kohdassa annettua toimivaltaa eikä näin ollen ole harkintavallan väärinkäyttöä.

42 Kahta todettua tukea koskevat kanneperusteet on siis hylättävä.

43 Kaiken edellä esitetyn perusteella kanne on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

44 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaisesti asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Koska kantaja on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut väliintulijalle aiheutuneet oikeudenkäyntikulut mukaan lukien.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Kanne hylätään.**

2) **Kantaja velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut väliintulijalle aiheutuneet oikeudenkäyntikulut mukaan lukien.**

Bosco Due Moitinho de Almeida Rodríguez Iglesias Koopmans

Everling Bahlmann Galmot Kakouris Joliet Schockweiler

Julistettiin Luxemburgissa 14 päivänä heinäkuuta 1988.

J.-G. Giraud
kirjaaja

A. J. Mackenzie Stuart
presidentti